

Muistio

Neuvotteleva virkamies
Sari Alho

23.4.2026

VN/19280/2025
VN/19280/2025-TEM-1

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi jalometallituotteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

1 Yleisperustelut

Jalometallituotteista annetussa laissa (jalometallituotelaki, 1029/2000) säädetään muun muassa jalometallituotteiden vaatimuksista, vähimmäispitoisuuksista, käytettävistä leimoista, valvontaviranomaisesta ja sen oikeuksista. Lain valtuutuksen perusteella annetussa valtioneuvoston asetuksessa (jalometallituoteasetus, 1148/2000) rajataan soveltamisalaa ja säädetään muun muassa jalometallituotteissa käytettävistä leimoista sekä hyväksyttävistä jalometallien pitoisuuksista.

Jalometallituotteita koskevan voimassa olevan sääntelyn vanhinta perustaa on jalometallituotteiden tarkastusta ja leimausta koskeva yleissopimus eli CCM-sopimus vuodelta 1975. Sopimus koostuu esipuheen lisäksi sopimuksen 15 artiklasta ja kahdesta teknisestä liitteestä.

Sopimuksessa on luotu järjestelmä jalometallituotteiden vapaalle liikkuvuudelle sopimusvaltioiden kesken. Lähtömaassa jalometallituotteelle pätevästi tehty tarkastus kelpaa sellaisenaan muiden sopimusmaiden markkinoilla sillä edellytyksellä, että tarkastus on tehty valtuutetussa tarkastuslaitoksessa. Suomi on yksi sopimuksen alkuperäisistä sopimusvaltioista, joita on tällä hetkellä yhteensä 22.

Jalometallituoteasetuksessa säädetään sallituista jalometallipitoisuuksista. Jalometallisopimuksen pysyvä komitea hyväksyi kokouksessaan 20.4.2018 sopimuksen liitteisiin muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.1.2019. Muutoksessa hyväksyttiin käyttöön uusia CCM-pitoisuusleimoja platinalle, kullalle, palladiumille ja hopealle. Uusista hyväksytyistä pitoisuuksista on tarpeen säätää jalometallituoteasetuksessa, jotta kansalliset säännökset vastaisivat jalometallisopimusta. CCM-leimojen käyttäminen on vapaaehtoista.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto toimii jalometallituotelain mukaisena valvontaviranomaisena. Asetusmuutoksella toteutetaan joitakin teknisluonteisia muutoksia ja tarkennuksia, joita Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on havainnut valvontatoiminnassa tai katsonut ne muutoin tarkoituksenmukaisiksi toteuttaa. Vaadittavia säädösmuutoksia sisältyy sekä jalometallituotelakiin että jalometallituoteasetukseen.

Hallitus antoi eduskunnalle esityksen laiksi jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta (HE 285/2025 vp). Eduskunta on hyväksynyt lain EV 7/2026 vp, ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.5.2026.

Lainmuutoksella muutettiin teknisluonteisten säännösten lisäksi muun muassa määritelmiä, saatettiin jalometallituotteiden vähimmäispitoisuudet vastaamaan CCM-sopimuksen muutettuja

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

pitoisuuksia sekä siirrettiin nimileiman rekisteröimistä koskevat säännökset jalometallituoteasetuksesta lakiin sekä täydennettiin niitä.

2 Asetuksenantovaltuudet

Asetuksenantovaltuudet perustuvat jalometallituotteista annetun lain 1 ja 3–6 §:iin.

3 Yksityiskohtaiset perustelut

3.1. Valtioneuvoston asetus jalometallituotteista

2 §. Materiaalien yhdistäminen. Pykälän 1 momentin mukaan käytettäessä metallista tai muusta materiaalista valmistettuja osia jalometallituotteessa, on pysyvällä merkinnällä osoitettava, mitkä osat eivät ole leimattavaa jalometallia. Säännöstä tarkennettaisiin siten, että merkintä tehtäisiin kyseiseen osaan, jos se olisi mahdollista. Merkintä voisi olla esimerkiksi Stainless Steel tai METAL. Kuluttaja pystyy tällöin selkeästi erottamaan jalometallin määrän tuotteessa.

Pykälään lisättäisiin uudet 3 ja 4 momentti. Pykälän 3 momentin muusta metallista tai materiaalista valmistettuja osia voitaisiin käyttää jalometallituotteessa ilman erillistä merkintää, jos se olisi perusteltua valmistuksen teknisistä syistä tai jotta tuote vastaisi käyttötarkoitustaan.

Pykälän 4 momentin mukaan jalometallituotteen jokainen osa voitaisiin leimata omalla pitoisuusleimallaan, jos jalometallituote koostuu osista, jotka ovat eri jalometallia ja jotka voidaan selvästi erottaa toisistaan. Jos eri jalometalliosia ei voida selvästi värinsä puolesta erottaa toisistaan, tuote leimattaisiin jalometalliosien vähiten jalometallin pitoisuusleimalla. Jalousluokista säädettäisiin jalometallituotteista annetun lain 2 §:ssä.

Asetukseen on haluttu tuoda yleisesti käytössä oleva periaate, että tuotteen voi aina leimata vähiten jalometallin pitoisuusleimalla. Jos tuotteesta selkeästi näkee, että se koostuu eri jalometalleista, voidaan jokainen osa leimata erikseen. Kuluttaja saa näin paremmin tiedon korun sisältämistä jalometalleista ja pystyy paremmin arvioimaan sen hintaa.

Poikkeuksena olisi luonnossa muodostunut kultahippu, jota voitaisiin käyttää leimaamattomana jalometallituotteessa riippumatta sen pitoisuudesta tai erottumisesta selvästi leimattavasta jalometallista. Kultahipun leimaamista ei ole syytä vaatia, sillä sen analysointi pilaisi hipun.

3 §. Juottaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, että käytettävien juotteiden tulee olla samaa pitoisuutta kuin juotettavan osan kuitenkin pykälässä mainituin poikkeuksin. Platinatuotteiden osalta poikkeusta muutettaisiin siten, että juotteiden tulisi olla vähintään 500 tuhannesosaa. Platinatuotteiden vähimmäispitoisuutta lasketaan jalometallilaissa, minkä vuoksi platinajuotteen jalometallipitoisuutta tulisi myös laskea, jotta juottaminen olisi teknisesti mahdollista.

4 §. Pinnoittaminen. Pykälän 1 momentin sanamuotoa selkeytettäisiin. Uuden sanamuodon mukaan pinnoitetun jalometallituotteen pitoisuusleima ilmaisisi pinnoitteen alla olevan jalometallin ja sen pitoisuuden.

5 a §. CCM-leima. Asetukseen lisättäisiin uusi 5 a §, jossa määritellään CCM-leima. CCM-leima olisi jalometallituotteiden tarkastuksesta ja leimauksesta tehdyssä yleissopimuksessa (SopS 17/1975, jalometallisopimus) määritelty yhteinen tarkastusleima, joka ilmaisee, että jalometallituote täyttää jalometallisopimuksen ehdot. CCM-leima on vapaaehtoinen. CCM-leiman määritelmän lisääminen on tärkeää sen käytön ja valvonnan kannalta.

6 §. Nimileima. Nimileiman mallia tarkennettaisiin siten, että nimileima kirjaisinmallin olisi oltava selkeä ja kirjainten erillään toisistaan ja samankokoisia. Tarkentaminen helpottaa toiminnanharjoittajan tunnistamista hyvin pienestä leimasta. Pykälästä kumottaisiin nimileiman hyväksymistä ja nimileimoista pidettävää rekisteriä koskevat 2 ja 3 momentti. Niitä koskevat säännökset siirrettäisiin jalometallituotteista annettuun lakiin.

7 §. Pitoisuusleima. Pykälän sanamuotoa selkeytettäisiin. Uuden sanamuodon mukaan pitoisuusleima ilmaisisi asetuksen 12 §:ssä määritellyllä tavalla, mistä jalometallista on kyse sekä numeroin jalometallin puhtaan osuuden tuhannesosina seoksen massasta.

11 §. Sallitut pitoisuusleimat. Pykälän otsikkoon lisättäisiin sana ”sallitut”, jolloin uusi otsikko olisi muotoa Sallitut pitoisuusleimat. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin jalometallisopimukseen lisätyt uudet jalometallien sallitut pitoisuudet. Platinatuotteelle sallittuja uusia pitoisuuksia olisivat 500, 600 ja 990, kultatuotteelle 417, 800 ja 990, palladiumtuotteelle 990 ja hopeatuotteelle 835, 958 ja 990. Uudet pitoisuusleimat ovat samat kuin jalometallisopimuksen liitteeseen 1.1.2019 lisätyt pitoisuusleimat. Ne tulisivat sallituiksi jo asetuksessa olevien pitoisuuksien lisäksi.

Pykälän 2 momentti kumottaisiin ja momentin lause ”Pitoisuusleimassa ei saa käyttää muita lukuja” siirrettäisiin 1 momenttiin.

12 §. Jalometallin merkitseminen pitoisuusleimaan. Pykälän otsikkoa muutettaisiin aiemmasta sanamuodosta ”Pitoisuusleimojen pohjamuodot”, koska pykälän sisältö ei enää vastaisi otsikkoa. Uusi otsikko olisi Jalometallin merkitseminen pitoisuusleimaan.

Jalometallisopimuksen liitteiden muutoksen yhteydessä 1.1.2019 hyväksyttiin käyttöön uusia CCM-pitoisuusleimoja. Lisätyistä pitoisuusleimoista säädettäisiin 11 §:ssä. Aiemmin Suomessa jalometalli tunnistettiin pitoisuusleimojen pohjamuodosta, mutta asetusta muutettiin vuonna 2009 siten, että pohjamuodot pitoisuuksissa säädettiin vapaaehtoisiksi. Tämän johdosta jalometallin tunnistaminen piti tehdä pitoisuuden perusteella. Jalometallin tunnistaminen pelkän numerosarjan perusteella ei enää onnistu, kun useita uusia pitoisuuksia lisätään ja kun eri jalometalleilla voi olla sama pitoisuus. Esimerkiksi 990 on käytössä kaikilla jalometalleilla ja 500 sekä platinalla että palladiumilla.

Jalometalli vaikuttaa suuresti tuotteen hintaan ja jälleenmyyntiarvoon. Kuluttajan pitää ostopäätöstä tehdessään tietää, mitä jalometallia hän ostaa.

Jalometallien merkitseminen pitoisuusleimaan on uudistettava ja tarkennettava, minkä vuoksi 12 §:ää on muutettava ja täydennettävä.

Pykälän 1 momentin mukaan jalometallituotteen jalometalli ilmaistaisi pitoisuusleimassa jalometallin kemiallisella tunnuksella tai pitoisuusleiman pohjamuodolla. Jos pitoisuusleiman pohjamuoto poikkeaisi 3 momentissa esitetystä, jalometallituotteessa olisi käytettävä kemiallista tunnusta.

Kemiallinen tunnus säädettäisiin ensisijaiseksi, jotta esimerkiksi maahantuotujen tuotteiden vääränmallisia pitoisuusleimoja ei tarvitsisi poistaa eikä tuotteita leimata uudella pohjamuodollisella pitoisuusleimalla. Tuotteet saataisiin vaatimustenmukaisiksi lisäämällä niihin kemiallinen tunnus.

Pykälän 2 momentissa lueteltaisiin jalometallien kemialliset tunnukset, jotka ovat platinalle Pt, kullalle Au, palladiumille Pd ja hopealle Ag. Kemiallinen tunnus voisi sijaita erillään pitoisuusleiman luvusta. Kemialliset tunnukset ovat kuluttajalle todennäköisesti tunnetumpia kuin pitoisuusleimojen pohjamuodot. Olisi hyvä, jos kemiallinen tunnus sijaitaisi lähellä pitoisuusleiman lukua, esimerkiksi Au585. Valmiiksi leimattuun tuotteeseen voi kuitenkin olla vaikea lisätä uutta leimaa ahtaaseen leimatilaan, jolloin kemiallinen tunnus voisi olla myös erillään.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin pitoisuusleimojen pohjamuodoista. Käytettäessä pohjamuotoa platinan pitoisuusleiman olisi oltava kärjellään olevalla vinoneliön muotoisella pohjalla, joka on makaavassa asennossa. Kullan pitoisuusleiman olisi oltava soikealla pohjalla. Palladiumin pitoisuusleiman olisi oltava nelikulmion muotoisella pohjalla, jossa pohjasivun pituus olisi kaksinkertainen muiden sivujen pituuteen verrattuna. Hopean pitoisuusleiman olisi oltava suorakaiteen muotoisella pohjalla.

Pykälään lisättäisiin 4 momentti, jossa todettaisiin, että jalometallituotteen jalometallin ilmaiseminen voi vaatia lisäleimaamisen valmiiseen tuotteeseen. Lisäleiman voisi kuitenkin jättää pois, jos tuote leimaamisesta vaurioituisi tai leimaaminen ei tilanpuutteen vuoksi olisi mahdollista.

14 §. Leimauksesta vapauttaminen. Pykälän 1 momentissa säädetään, että jos kulta-, platina- ja palladiumtuote, jonka jalometalliseoksesta valmistetun osan massa on alle 1 gramman, sekä hopea tuote, jonka vastaava massa on alle 10 grammaa, voidaan saattaa markkinoille ilman säädettyjä leimoja.

Pykälän 2 momentissa säädetään, että jos 1 momentissa tarkoitettu tuote leimataan, on siinä oltava vähintään pitoisuusleima. Momenttiin lisättäisiin maininta, ettei pitoisuusleimasta tarvitse käydä ilmi jalometallia 12 §:ssä säädetyllä tavalla.

15 §. Tarkastus ja leimaus. Pykälän 3 momentin sanamuotoa muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin CCM-leima, jonka määritelmä on uudessa 5 a §:ssä.

4. Esityksen vaikutuksen

Jalometallin tunnistaminen pelkän numerosarjan perusteella ei enää onnistu, koska pitoisuusleimoihin on lisätty uusia pitoisuuksia, joista esimerkiksi 990 on käytössä kaikilla jalometalleilla. Tämän vuoksi jalometallin kemiallisen tunnuksen merkitseminen pitoisuusleimaan tulisi pakolliseksi, jotta eri jalometallit pystyttäisiin erottamaan.

Jos yritys on jo ennestään käyttänyt pitoisuusleimaa, jonka pohjamuodosta käy ilmi jalometalli, ei uusia vaatimuksia tule. Jos taas jalometalli ei käy pitoisuusleimasta ilmi, on yrityksen vaihdettava käyttämänsä pitoisuusleima pohjamuodolliseen leimaan tai lisättävä tuotteeseen leimaamalla metallin kemiallinen tunnus. Viimeksi mainituille yrityksille tulee kustannuksia uusien leimatyökalujen teettämisestä ja leimaamisesta. Tämä koskee myös maahantuojia.

Sitä, kuinka suurta osaa yrittäjistä uuden leimatyökalun teettäminen koskisi ja mitkä olisivat kustannukset, on vaikea arvioida. Tiedossa ei ole tarkemmin, minkälaisia pitoisuusleimoja yrittäjillä on käytössään.

Kotimaiset valmistajat käyttävät jo valmiiksi pohjamuodollisia leimoja. Vaikutuksen arvioidaan olevan hieman merkittävämpi tuontituotteisiin. Yrittäjän ei kuitenkaan tarvitse poistaa väärällä pohjamuodolla olevaa leimaa, mutta leimaukseen on lisättävä kemiallinen tunnus. Uuden leiman hankkiminen on noin 200-300 euron kertakustannus. Maahantuotavien tuotteiden leimaus uudella leimalla on jatkuva kustannus. Maahantuojia voi pyytää, että valmistaja laittaa tuotteisiin uuden leiman niitä valmistettaessa. Näin kustannuksia ei synny enää tuotteita maahantuotaessa, koska leimaustarvetta ei ole.

Asetusmuutoksilla ei ole vaikutuksia valtiontalouteen.

5. Asian valmistelu

Asetus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä.

Asetusluonnos on ollut lausuntokierroksella 1.7.–15.8.2025. Lausunnon antoivat Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes sekä Suomen Kultaseppien Liitto ry, joka lausunnossaan ilmoitti, että sen lausunto koskee jalometallituotteista annetun lain muuttamista. Lausunnolla olleesta hallituksen esityksestä laiksi jalometallituotteista annetun lain muuttamisesta Suomen Kultaseppien Liitto ry ei lausunut. Ålands landskapsregering, oikeusministeriö ja ympäristöministeriö ilmoittivat, etteivät ne lausu asetuserinnoksesta.

Tukes piti esitettyjä muutoksia tarpeellisina. Tukes ehdotti asetuksen 2 ja 12 §:än vähäisiä sanamuotomuutoksia, jotka tehtiin.

Suomen Kultaseppien Liitto ry katsoi, että lainmuutos on perusteltu etenkin mitä koskee eri jalometallien uusien pitoisuuksien käyttöönottoa. Liitto katsoo perustelluksi myös jalometallien yhdistelmätuotteiden leimaaminen jalosasteen alimmalla leimalla tai jos metallien väri erottuu selvästi kunkin metallin leimalla. Liitto katsoi, pitoisuusleimoihin liitettävä kemiallinen tunnus voi jossain määrin olla ongelmallinen tuontia harjoittaville yrityksille. Ylimääräisen leiman lyöminen hyvin pieneen tilaan olisi käytännössä sekä hankala että aikaa vievä prosessi, joka lisää työmäärää ja kustannuksia. Lausuntopalautteen johdosta asetuksen 14 §:n 2 momenttiin lisättiin lause, jonka mukaan pitoisuusleimasta ei tarvitse käydä ilmi jalometalli 12 §:ssä säädetyllä tavalla eli kemiallinen tunnus 14 §:ssä mainituissa tapauksissa ei ole pakollinen. Lisäksi 12 §:än lisättiin 4 momentti, jonka mukaan jalometallituotteen jalometallin ilmaiseminen voi vaatia lisäleimaamista valmiiseen tuotteeseen, mutta lisäleiman voi jättää pois, jos tuote leimaamisesta vaurioituisi tai leimaaminen ei tilanpuutteen vuoksi olisi mahdollista.

Tiedot lausuntokierroksesta löytyvät suomeksi osoitteesta

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=6adeacc2-5a6b-4f2d-ad26-f78364448693>.

Asetusehdotusta ei ole asian kiireellisyyden vuoksi tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä.

6 Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.5.2026.